

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Qvæ In Libro Qvinto, Et
Sexto Decretalium Continentvr

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Regvla LXXVII. Rationi convenit, ut succedat in onere, qui substituitur in
honore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

Amplia 4. Si prælatus in præjudicium ecclesiæ contractus inicit, postquam ab officio remotus est, non admittetur ad testimonium ferendum de istis contractibus, quatenus inde ecclesiæ obesset. *Bald. in l. r. de feudis. c. Cum verò tit. 1. Qui feudum dare poss. Calcanens Consil. 125.*

111. Obj. 1. In Conc. Africano relato in *c. Placuit. de præscriptionibus*, permittitur alieno episcopo præscriptio loci ad catholicam unionem traducti, si eum repetere triennii spatio proprius episcopus neglexerit. 2. Si episcopus per se, vel procuratorem suum instrumenta in judicio non exhibuerit, nocet hoc delictum ecclesiæ ipso jure, nec aliter, quàm restitutione in integrum adjuvatur. *c. 2. de restit. in integr.* 3. Si feudum ecclesiæ à Rege datum Prælatus suâ culpâ amittat, quamvis eo mortuo ad ecclesiam redeat, fructuum perceptione intermedio tempore caret.

R. Ad hæc & his similia, fieri omnino posse, ut minus quàm optari, & sperari queat, pro fit ecclesiæ, vel monasterio prælatus per omissionem, & negli-

gentiam. Cum enim modi & occasiones lucrandi sint innumerabiles, non facile ullus reperitur, qui ita fixus ad telum sedeat, quin unum alterum vitio cursu prætereuntem non animadvertat. Regula igitur de acquisitis, & damno politico magis, quàm lucri incremento sollicita est.

Obj. 2. In *c. Cum dilectus de vrbis cogn.* cum de castri spoliatione contra Abbatem de Ferentino nobiles quidam exceperissent, præcepit audire probationes illorum Pontifex, quæ si legitimis agnoscerentur, ad restituendum abbas cogeretur. Ecce damnatum non modicum ex delicto Prælati.

Qui re aliena privatur, nullo suo bono privatur, sed ab iniqua possessione liberatur: nec damnum sentire censetur, qui sua culpa patitur, juxta *Reg. 46. infra explicandam*. Deinde in casu citati capituli factâ restitutione, liberum manebat monasterio, de jure suo, si quod in castrum habuit, experiri. *Sanch. in Tom. II. Moral. l. 2. c. 14. Mol. Tract. 2. Disp. 465. Quaranta in summ. Dotalium. V. Alienatio. Barbosa in c. 11. d. 16. q. 4. Damasus in Reg. 32.*

REGULA LXXVII.

Rationi convenit, ut succedat in onere, qui substituitur in honore.

I. **P**Ræclare Justinianus Imp. l. un. c. de caducis tollen. §. 4. Omnes personas, quibus lucrum per hunc ordinem defertur, eas etiam gravamen, quod ab initio fuerat complexum, omnino sen-

tire (convenit) sive in dando sit constitutum, sive in quibusdam faciendis, vel in modo, vel conditionis implenda gratia, vel alia quacunque via excogitatum. *Neque enim ferendus est is, qui in*

quum quidem amplectitur, onus autem ei annexum contemnit. Ita Imperator.

II. Exemplum propriè dari posse dicitur autumnat in substituto hærede, quia hæreditas honor appellatur, ut ff. de legatis præstantis. l. filium. §. si legata: & propterea succedit in onere, scilicet legatorum, quæ relicta ab instituente videntur legis potestate tacitè reperita à substituto, ut ff. de legatis. l. licet Imperator. Quod in additione confirmatur auctoritate S. Pauli 2. Cor. 1. v. 7. Sicut socii passionum estis, sic eritis & consolationum. S. Bern. in Cantua. O bone Iesu, quot sunt super terram, qui tecum velint habitare in cælo, sed pauci sunt, qui velent tecum sociari in pœnia, & labore? Plura exempla auctor Gloss. suppeditat, ut 1. de filio patroni hærede, qui succedit in honore juris patronatus: ideo etiam in onere defendendi ecclesiam succedere debet c. filiis, ac nepotibus. 16. q. 7. 2. De prælato, qui succedit in honore, & simul in onere solvendi prædecessoris debita pro ecclesiæ utilitate contra c. 1. de solut. 3. De Iudice. Nam mor-

tuo qui substituitur, quod ipsum judicare oportebat, sequi debet. c. quoniam Abbas. de off. deleg. Et concordat ad hanc regulam c. Rationis. Dist. 100. Cum honoris augmento cura quoque sollicitudinis debet accrescere, ut cultui vestium actionis quoque ornamenta conveniant. Quam ob causam Antigoni celebratur opinio, qui, quantæ sint Principum curæ, à paucis cognosci, dixit: alioqui neminem fore, qui regium diadema humi projectum tolleret. Stobæ. serm. 46. V. Bald. Consil. 326. vol. 1. Roland. Consil. 1. n. 42. l. 2. Menoch. Consil. 1003. n. 64. Oldrad. Consil. 94. Paul. Cast. in l. fin. C. de transact. Ign. in l. Donationes, quas. C. de donat. inter vir. & uxor. Petra de potestate Principis in 2. Dubitat. Surd. decis. 326 n. 5 Mol. disp. 541. Barbof. in Prætermis. c. Dilecti filii. de foro comp. Denique huc referenda sunt, quæ congestimus supra ad Regulam 55. Qui sentit onus, sentire debet commodum, & contra, ut propterea pluribus addendis non sit opus curam ac studium impendere.

REGVLA LXXVIII.

In argumentum trahi nequeunt, quæ propter necessitatem aliquando sunt concessa.

EAdem est I. C. 122. Quæ propter necessitatem recepta sunt, non debent in argumentum trahi: ubi quanta sit necessitatis licentia, & violentia, Decius multa, Peckius verò plura commiscens sacra profanis. Decius etiam dubitare videtur, an non mulieri ad depellen-

dam famem fornicatio permittenda sit, jactitando illud, necessitas non habet legem, sed ipsa legem facit. c. Remissionem. 1. q. 1. & quod non est licitum lege, necessitas facit licitum. c. Quod non est. de Reg. Jur.

Cc 3

Ve: